

KLAGANDE

[REDACTED]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Karolinska Institutets beslut den 24 september 2013,
dnr KI 2-3360/13, se bilaga A

SAKEN

Utlämnande av allmän handling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

██████████ överklagar Karolinska Institutets (KI) beslut och yrkar att de av honom begärda handlingarna utlämnas. Han begär att kammarrätten inhämtar de begärda handlingarna från KI och anför i huvudsak följande.

Kammarrätten måste klargöra för KI att Kammarrätten i Stockholm i mål nr 1853-13 funnit att handlingarna är allmänna handlingar och att KI förväntas göra en sekretessprövning av dessa och därefter lämna ut de delar av handlingarna som inte omfattas av sekretess. De begärda handlingarna är nämligen exakt desamma som kammarrätten den 19 april 2013 beslutat om i mål nr 1853-13. Efter kammarrättens avgörande gjorde KI ingen sekretessprövning av de allmänna handlingarna utan KI beslutade i stället att handlingarna inte var allmänna handlingar. Samma typ av handlingar har förklarats vara allmänna handlingar, har sekretessbedömts och har utlämnats av juristenheten på KI enligt beslut den 18 januari 2013. Nu aktuell begäran är bara en begränsad mängd av de 2 300 handlingar som då kunde utlämnas. Det kan inte råda något tvivel om att de begärda handlingarna är upprättade allmänna handlingar. Vad KI nu anför om att handlingarna tidigare felaktigt bedömts som inkomna allmänna handlingar är en orimlighet som måste avvisas. Handlingarna har inte bytt karaktär sedan tidigare beslut. KI:s argument om att handlingarna inte är allmänna på grund av att de ingår i en pågående forskningsstudie ska avvisas, jfr Bohlin, Offentlighetsprincipen, 6:e upplagan s. 80. Handlingarna ska också bedömas enligt tryckfrihetsförordningens (TF) formuleringar om när en handling blir att anse som upprättad i ett register eftersom det är fråga om registerutdrag.

KI bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Det är riktigt att exempel på den typ av handlingar ██████████ nu efterfrågar tidigare har lämnats ut till honom efter sekretessprövning. Detta skedde på grund av att handlingarna felaktigt bedömdes utifrån att de var handlingar inkomna till KI och därmed allmänna handlingar. Vid den förnyade prövningen, efter

kammarrättens avgörande den 19 april 2013, framkom att de handlingar [REDACTED] [REDACTED] begärt att få del av inte utgjordes av handlingar inkomna till KI utan av handlingar producerade av forskare på KI. Med anledning av detta meddelades [REDACTED] i beslut den 28 maj 2013 att de begärda handlingarna inte kunde lämnas ut. Den 10 september 2013 inkom [REDACTED] återigen med en begäran om att få ta del av samma handlingar. I det nu överklagade beslutet avslog KI hans begäran. I och med att handlingarna ingår i en pågående forskningsstudie där analys och utvärdering av insamlade data pågår är de inte att betrakta som allmänna handlingar varför KI bedömer att de inte kan lämnas ut.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 2 kap. 3 § första stycket TF är en handling allmän om den förvaras hos myndighet och enligt 6 eller 7 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten. En handling anses som upprättad när den expedierats, 2 kap. 7 § första stycket TF. Av samma bestämmelse följer att en handling som inte expedierats anses vara upprättad när det ärende till vilket den hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten, eller, om handlingen inte hänför sig till visst ärende, när den justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts.

I stället för vad som föreskrivs i 2 kap. 7 § första stycket TF gäller enligt paragrafens andra stycke första punkten att diarier, journaler och sådana register eller andra förteckningar som förs fortlöpande är upprättade redan när de färdigställts för anteckning eller införing.

Av utredningen i målet framgår bl.a. att de begärda handlingarna ingår i en pågående forskningsstudie på KI samt att handlingarna innehåller dels uppgifter som fanns med i databasen då den tillställdes KI från Rättsmedicinalverket, dels uppgifter som tillförts av forskarna på KI.

Kammarrätten gör följande bedömning.

Inledningsvis kan kammarrätten konstatera att kammarrättens tidigare mål avseende samma handlingar, mål nr 1853-13, rör en tidigare begäran från [REDACTED] om utfående av de aktuella handlingarna och således en annan begäran än den som nu prövas. Varken KI eller kammarrätten är bunden av domstolens tidigare avgöranden avseende en annan begäran.

Skäl att inhämta de i målet aktuella handlingarna från KI finns inte.

Vad avser frågan om de begärda handlingarna är allmänna handlingar i TF:s mening anser kammarrätten inledningsvis att handlingarna förvaras hos KI i den mening som avses i 2 kap. 3 § TF. Med anledning av att handlingarna innehåller uppgifter som tillförts av forskare på KI kan de inte anses inkomna i den mening som avses i 2 kap. 6 § TF. För att det ska röra sig om allmänna handlingar krävs därmed att handlingarna kan anses upprättade enligt 2 kap. 7 § TF.

Vad avser denna fråga har kammarrätten först att ta ställning till om prövningen ska göras enligt första eller andra stycket i 2 kap. 7 § TF. Av bestämmelsen i andra stycket första punkten – som är den punkt i andra stycket som är av intresse i förevarande mål – framgår att första stycket inte ska tillämpas på diaries, journaler och sådana register eller andra förteckningar som förs fortlöpande. Enligt kammarrätten utgörs de aktuella handlingarna inte av diaries eller journaler. Vad avser sådana register eller andra förteckningar som också omfattas av andra stycket första punkten krävs, för att bestämmelsen ska vara tillämplig, att dessa förs kontinuerligt och för obestämd tid (se t.ex. RÅ 1998 ref. 44, RÅ 1999 ref. 18 II samt prop. 1975/76:160 s. 143). Så kan inte anses vara fallet avseende de begärda handlingarna och handlingarna utgör därmed inte ett sådant register eller annan förteckning som avses i bestämmelsen. Andra stycket i 2 kap. 7 § TF är därmed inte tillämpligt varför prövningen ska ske enligt första stycket.

De begärda handlingarna har inte expedierats och kan således inte anses upprättade på denna grund. Frågan är härefter om de begärda handlingarna hänför sig till ett ärende hos KI eller inte. Begreppet ärende har inte definierats i TF men ska förstås på samma sätt som i förvaltningslagen (1986:223) (se t.ex. RÅ 2004 ref. 49 samt prop. 1975/76:160 s. 97). Inte heller förvaltningslagen innehåller dock någon definition av begreppet ärende. Av förarbetena till den numera upphävda äldre förvaltningslagen (1971:290), vilka får anses ha fortsatt relevans för tolkningen av begreppet ärende, framgår att förvaltningslagen är tillämplig på förvaltningsmyndigheters handläggning av ärenden men att myndigheternas s.k. faktiska handlande faller utanför lagens tillämpningsområde. Var gränsen går mellan handläggning av ärenden och faktiskt handlande får avgöras från område till område. Någon skarp skiljelinje mellan handläggning av ärenden och faktiskt handlande torde dock inte kunna dras upp (se prop. 1971:30 s. 315). Allmänt anses att ett ärende ska mynna ut i ett beslut av något slag och kännetecknande för ett beslut är att det ska innefatta ett uttalande varigenom myndigheten vill påverka andra förvaltningsorgans eller enskildas handlande (se bl.a. RÅ 2004 ref. 49 och Ragnemalm, Förvaltningsprocessrättens grunder, 9:e upplagan 2012 s. 21).

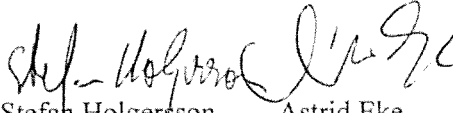
Vad avser frågan om genomförande av forskningsprojekt är att se som handläggning av ärenden eller faktiskt handlande finns i doktrinen uttalanden om att sådan verksamhet normalt bör hänföras till faktiskt handlande (se t.ex. Ragnemalm a.a. s. 20 och Bohlin, Offentlighetsprincipen, 8:e upplagan 2010 s. 90). Se vad avser denna fråga även Riksarkivets skrivelse Offentlighet och sekretess i myndighets forskningsverksamhet, Bohlin 1997 s. 11f. och JK 1986 s. 142. Det finns dock i doktrinen även uttalanden om att forskningsprojekt är att hänföra till ärenden, (se t.ex. Axberger, Offentlighet och sekretess i forskningsverksamhet, HFSR etik 1983 s. 2).

Kammarrätten gör för sin del, mot bakgrund av projektplanen och att resultatet av forskningen ska publiceras, bedömningen att ett forskningsprojekt av förevarande art närmast är att hänföra till kategorin ärende. Eftersom detta ärende enligt vad som framkommit inte har slutbehandlats hos myndigheten utgör de begärda handlingarna inte några upprättade handlingar i den mening som avses i 2 kap. 7 § första stycket TF.

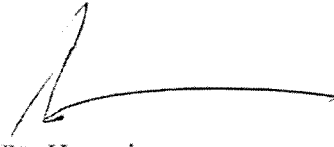
Sammanfattningsvis är således de begärda handlingarna varken inkomna eller upprättade i TF:s mening och därmed inte allmänna handlingar. [REDACTED] har därför inte någon rätt att få ut de begärda handlingarna med stöd av reglerna om handlingsoffentlighet. Hans överklagande ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 2).

Stefan Holgersson
lagman
ordförande

Astrid Eke
kammarrättsråd
referent

Pär Hemmingsson
kammarrättsråd
(skiljaktig motivering,
se nedan)

Johan Rick
kammarrättsfiskal
föredragande

Skiljaktig motivering

Pär Hemmingsson är skiljaktig och anför följande.

Jag instämmer i vad majoriteten har anfört fram till och med sjätte stycket i kammarrättens bedömning. Därefter anför jag följande.

Mot bakgrund av det nyss sagda och med hänsyn till vad som har upplysts om det forskningsprojekt i vilket de i målet aktuella handlingarna förekommer anser jag att de inte är hänförliga till ett visst ärende. Handlingar som inte är hänförliga till ett visst ärende anses upprättade när de har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts. De begärda handlingarna har såvitt framgår av utredningen inte justerats av KI. Frågan är då om handlingarna på annat sätt har färdigställts. HFD har i beslut den 27 december 2013 i mål nr 5339-13 och 5340-13 avseende denna fråga uttalat bl.a. att det inte krävs något särskilt formellt förfarande för att en handling ska anses färdigställd. Däremot krävs att någon åtgärd vidtas som visar att handlingen är färdigställd. HFD uttalade vidare att lagtexten anger justering som exempel på en sådan åtgärd samt att omhändertagande av handlingar och spridande av handlingar i rättspraxis har ansetts utgöra sådana åtgärder som innebär att handlingarna är färdigställda. HFD hänvisade i denna del till sina tidigare avgöranden RÅ 1998 ref. 30 och RÅ 1998 ref. 52.

Det framgår inte av utredningen i målet att det har vidtagits någon åtgärd som innebär att de aktuella handlingarna är färdigställda. Mot bakgrund härav kan handlingarna inte heller på denna grund anses upprättade enligt TF. Sammanfattningsvis är handlingarna alltså inte upprättade i TF:s mening och därmed inte allmänna handlingar enligt TF. ██████████ har därför inte rätt att ta del av handlingarna med stöd av bestämmelserna om handlingsoffentligheten. Överklagandet ska därför avslås.

**Karolinska
Institutet**

24 september 2013

Bilaga A

Dnr: KI 2-3360/13

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM

Ink. 2013 -10- 21

Målnr. 6378-17
Aktbil 7

Universitetsförvaltningen
Marie Tell
Tf Universitetsdirektör

Ang. begäran om allmänna handlingar

I skrivelse till Karolinska Institutet (KI) har Ni begärt att få ta del av handlingar ingående i forskningsstudien "Antidepressiv behandling hos personer som begått självmord", specifikt handlingar rörande delstudien "Studie 1 unga, 15-19 år".

De begärda handlingarna utgörs av handlingar producerade av forskare på KI och ingår i en pågående forskningsstudie där analys och utvärdering av insamlade data pågår och där resultatet av forskningen har ännu inte publicerats. Det innebär att handlingarna ännu inte är att betrakta som allmänna handlingar. I och med att de begärda handlingarna inte är att betrakta som allmänna handlingar kan de inte lämnas ut.

Beslut

Begäran avslås

Detta beslut kan överklagas till Kammarrätten i Stockholm inom tre veckor från det Ni har tagit del av beslutet. Överklagandet ska ställas till Kammarrätten men skickas eller lämnas till Karolinska Institutet.

Marie Tell
Tf Universitetsdirektör

Postadress

Karolinska Institutet
SE-171 77 STOCKHOLM

Besöksadress

Niccells väg 5
SOLNA

Telefon

+46 8 524 800 00, växel